

El moment econòmic de les Illes Balears

octubre 2011

COMPARATIVA COMUNITATS AUTÒNOMES MÉS TURÍSTIQUES

	Període	Nacional	Illes Balears	Canàries	Catalunya	Comunitat Valenciana	Andalusia
Variació interanual dels aturats registrats	Set	5,2%	-0,8%	-3,0%	7,8%	4,7%	5,1%
Taxa d'atur registrat	Set	19,5%	14,4%	26,8%	16,4%	24,2%	25,0%
Variació interanual afiliació mitjana SS	Set	-1,3%	-0,2%	0,9%	-1,9%	-1,4%	-1,1%

Fons: SPEE, TGSS, OTIB i elaboració pròpia.

L'economia mundial està alentint el creixement i mostra debilitats en els darrers mesos, segons l'FMI. Així, al mes de setembre, aquest organisme internacional ha revisat a la baixa el creixement previst per al 2011 de les principals economies, a causa de l'alentiment de l'activitat econòmica que s'observa a partir del segon trimestre. Als **Estats Units** s'han posat en marxa al mes de setembre nous plans per reactivar l'economia: d'una banda, la Reserva Federal comprarà deute a llarg termini per estimular el mercat hipotecari i, de l'altra, el pla d'Obama pretén reactivar el mercat de treball i davallar la taxa d'atur, que al mes d'agost se situa en el 9,1%, xifra similar a la de mesos anteriors. Pel que fa al **Japó**, la caiguda de l'activitat econòmica estimada al tancament de 2011 és menor de l'estimada mesos enrere (la dada revisada és d'un -0,5%).

La **Unió Europea** es troba en un procés de reformes per tal de pal·liar la crisi del deute que pateixen algunes economies europees. Grècia no pot afrontar actualment els pagaments més enllà del mes de novembre i està pendent del segon tram d'ajuda europea que es va pactar al juliol, bloquejat perquè les autori-

tats europees consideren insuficients les mesures adoptades fins ara. A més, l'ampliació del fons de rescat europeu ("Facilitat europea d'estabilitat financera", FEEF) està en procés de ratificació pels estats membres i servirà per dotar-lo de major capacitat per comprar deute sobirà, establir línies de crèdit a països en dificultats i recapitalitzar la banca. L'FMI ha revisat a la baixa la previsió de creixement del 2011, tant per a la zona euro (del 2% a l'1,6%) com per a Alemanya (del 3,2% a 2,7%) i el Regne Unit (de l'1,5% a l'1,1%).

A **Espanya**, l'economia segueix mostrant signes de feblesa en el tercer trimestre, després del creixement moderat registrat en el segon (el PIB va augmentar només un 0,2% intertrimestral). El consum privat continua en termes negatius, i el públic també es redueix amb l'objectiu de minvar el dèficit i evitar les pressions dels mercats financers sobre el deute espanyol. El mercat laboral no millora en termes interanuals: l'afiliació a la Seguretat Social segueix retrocedint mes rere mes i la taxa d'atur registrat se situa al mes de setembre en el 19,5%. Tant l'FMI com la Comissió Europea coincideixen que el PIB creixerà un 0,8% l'any 2011.

El moment econòmic de les Illes Balears

En la comparativa del mercat laboral de les **Illes Balears** respecte d'altres comunitats autònomes, es comprova que el ritme de recuperació es manté més dinàmic als arxipèlags, tot i la frenada generalitzada. La taxa d'atur registrat és una de les més baixes, malgrat que es tracti d'una magnitud molt subjecta a l'estacionalitat.

L'índex de producció **industrial** (IPI) al mes d'agost presenta a les Illes Balears una variació interanual positiva del 3,1%, mentre que en el conjunt estatal és de sols un 0,6%. Al mes d'agost l'ocupació en la indústria i l'energia a l'arxipèlag es redueix un -4,7% interanual. La caiguda continua sent més gran en el cas dels assalariats (-5,3%), i per als autònoms és de dos punts percentuals. L'economia balear demanda al mes d'agost d'enguany un 2,1% més d'energia elèctrica respecte del mateix mes de 2010, i puja un 6,6% respecte del mes anterior.

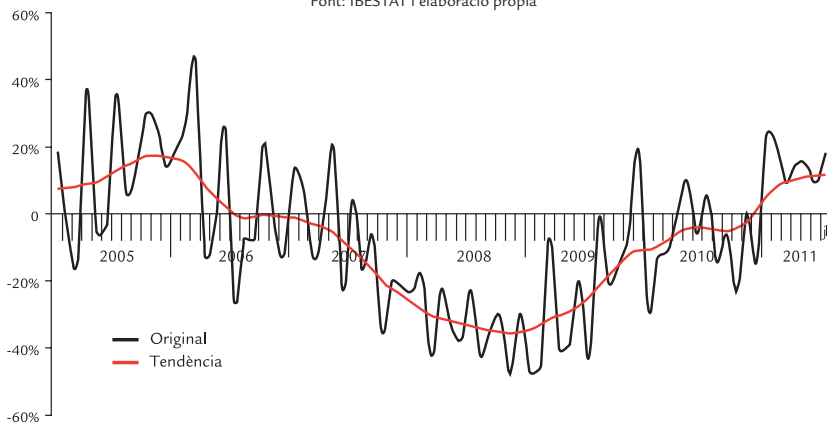
La majoria dels indicadors de la **construcció** mostren un deteriorament a les Illes Balears. La destrucció d'ocupació en el sector assoleix una taxa interanual del -14,9% a l'agost, especialment per l'evolució del nombre d'assalariats (-18,7%), atès que la pèrdua d'autònoms és d'un -7,3%. Paral·lelament, la reducció en el nombre d'aturats es fre-

na fins al -2,1% al setembre, mentre que el nombre de contractes cau més d'una quarta part respecte del 2010. Pel que fa a l'activitat immobiliària, l'índex del preu de l'habitatge, segons les dades publicades per l'INE, torna a ampliar les variacions interanuals negatives en el segon trimestre del 2011 i se situa en un -3,9%. Així mateix, al mes de juliol la compravenda d'habitatges intensifica la caiguda fins a un -44,1%, mentre que el nombre d'hipoteques constituïdes sobre habitatges s'enfonsa un -53,2%. El nombre total de projectes que ha visat el Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears segueix la mateixa senda que la resta d'indicadors i es redueix pràcticament a la meitat al juliol. Per la seva banda, l'import licitat, segons les dades del Ministeri de Foment, presenta un retrocés de gairebé un -70% al mes d'agost.

Els indicadors de **turisme** del mes d'agost tornen a mostrar una evolució positiva. Aquesta temporada s'incrementen el nombre de visitants, les dades d'ocupació i la despesa turística. Les pernотacions hoteleres creixen un 9,2% respecte del mateix període del 2010 i les d'apartaments turístics ho fan un 2,5%. Segons les dades publicades per l'INE, les Illes Balears són la comunitat autònoma amb el major nivell d'ocupació per places a tot l'Estat espanyol i la desti-

VARIACIÓ INTERANUAL DE SOCIETATS MERCANTILS CREADES A ILLES BALEARS

Font: IBESTAT i elaboració pròpia

nació més triada pels no residents, els quals s'incrementen un 10,9%. Entre les causes principals d'aquest revifament hi ha dos factors conjunturals molt importants, que no és la primera vegada que es produeixen i, a més, de manera simultània: les turbulències als països àrabs de la Mediterrània i la recuperació econòmica dels nostres principals emissors (Alemanya, Regne Unit i França). Els preus hotelers augmenten un 4,9% per sobre dels registrats l'agost del 2010, i sembla que s'ha aprofitat el repunt d'aquest estiu per pujar els preus dels establiments hotelers. Segons l'Egatur, el creixement significatiu en el nombre de turistes internacionals al mes d'agost impulsa la despesa turística efectuada per estrangers, que aquest mes torna a créixer (un 3,5% interanual), mentre que la despesa mitjana per persona i dia disminueix un 4,6% i un 6,8%, respectivament.

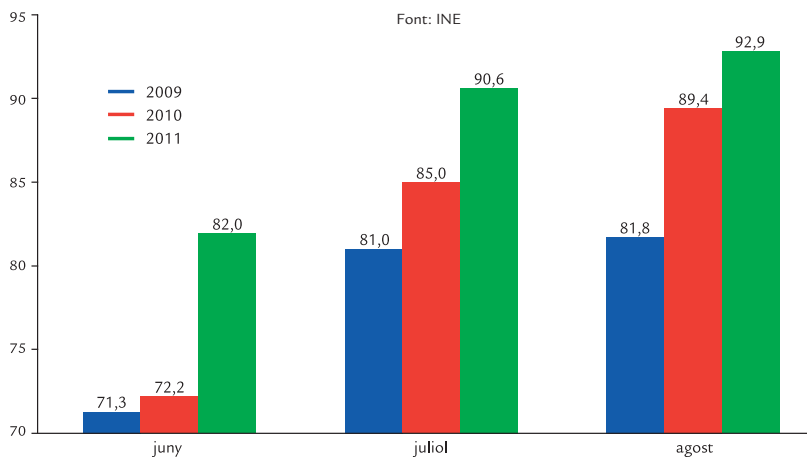
A l'agost, el sector del **transport** aeri mostra una variació positiva (6,8%) interanual dels passatgers arribats a les Illes Balears respecte del mateix mes de l'any anterior. Així, l'aeroport de Palma bat un nou rècord de passatgers: 3,4 milions de persones recorregueren les terminals de Son Sant Joan, això és, un increment del 8,4% al mes d'agost. Cal esmentar també, que aquest aeroport lidera l'arribada de passatgers aeris internacionals en línies de baix cost.

Per illes, s'incrementa el nombre de passatgers a tot l'arxipèlag: a Mallorca (8,4%), a Menorca (4,0%) i a les Pitiüses (11,3%). En el vuitè mes d'enguany, els creueristes arribats a les Illes mostren una variació positiva (3,9%) respecte al mateix mes del 2010. Segons l'Autoritat Portuària, la previsió en el nombre de creuers turístics al mes de setembre és de 81 creuers a Palma. En canvi, els passatgers arribats per mar en línia regular decreixen al mes d'agost un -7,7%.

L'índex d'activitat del sector dels **serveis** augmenta al mes de juliol respecte del 2010 tant pel que fa a la xifra de negocis (3,6%) com a l'ocupació (2,1%). Al mes d'agost, la variació interanual de l'índex general de **comerç** al detall a preus constants és del -2,8%, caiguda que és més suau que la del conjunt d'Espanya (-4%), on totes les comunitats autònomes presenten variacions interanuals negatives. En les vendes minoristes l'ocupació descendeix en deu comunitats i la mitjana de l'Estat queda en un -0,6%, mentre que a les Illes Balears aquest índex roman estable (0,1%).

El mercat de **treball** de les Illes Balears presenta un alentiment en la tendència de millora iniciada en els mesos anteriors. Al mes de setembre es redueix l'afiliació en un -0,2% respecte del mateix mes del 2011, després de tres mesos consecutius de puja-

GRAU D'Ocupació HOTELERA PER PLACES A LES ILLES BALEARS

COMPARATIU INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Ago	1,8%	3,0%	-	Ago	1,8%	2,5%	-	INE
Taxa d'activitat	2Trim	60,1%	60,1%	-	2Trim	67,8%	65,8%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Set	17.671,5	17.435,6	-1,3%	Set	451,6	450,9	-0,2%	MTIN-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Ago	1.877,9	1.830,0	-2,6%	Ago	88,2	88,1	-0,1%	MTIN-TGSS
Taxa d'atur registrat	Set*	18,3%	19,5%	-	Set*	14,5%	14,4%	-	SPEE-TGSS-Elab pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	2Trim	-2,1%	-0,1%	-	11/10	-0,4%	0,0%	-	INE-Elab pròpia
Afiliats SS sector agrari (m.)	Ago	1.159,3	1.156,0	-0,3%	Ago	8,9	9,0	0,8%	MTIN-OTIB
Gasoli B (vendes kilolitres)	-	-	-	-	Ago	8.632,6	9.223,4	6,8%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	2Trim	2,2%	2,8%	-	2Trim	-3,1%	-1,5%	-	INE-Elab pròpia
Afiliats SS (m.)	Ago	2.276,9	2.223,2	-2,4%	Ago	28,3	27,0	-4,7%	MTIN-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Jun	20.447	20.855	2,0%	Ago	624,4	637,3	2,1%	REE
Índex de producció industrial (%)	Ago	3,4%	0,6%	-	Ago	-5,5%	3,1%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	2Trim	-6,5%	-4,1%	-	2Trim	-6,8%	-4,2%	-	INE-Elab pròpia
Afiliats SS (m.)	Ago	1.532,5	1.332,6	-13,0%	Ago	43,3	36,8	-14,9%	MTIN-OTIB
Habitatges visats acumulat	Des	113.882	83.955	-26,3%	Ago	1.385	1.111	-19,8%	CSCAE
Licitació oficial acumulat (milions d'euros)	Jul	13.035,1	9.674,6	-25,8%	Jul	283,2	132,1	-53,4%	M Foment
Serveis									
VAB, creixement	2Trim	0,4%	1,2%	-	2Trim	-0,5%	1,2%	-	INE-Elab pròpia
Afiliats SS (m.)	Ago	12.540,8	12.575,3	0,3%	Ago	376,0	384,1	2,1%	MTIN-OTIB
Vendes detall (var. interanual%)	Ago	-1,3%	-4,0%	-	Ago	-0,6%	-2,8%	-	INE
Passatgers ambats via aèria (m.)	Ago	10.782,6	11.300,3	4,8%	Ago	2.345,7	2.506,0	6,8%	AENA
Passatgers creuers (m.)	-	-	-	-	Ago	240,2	249,6	3,9%	Ports de Balears

*Amb afiliació mitjana a la SS

des. Aquest descens s'atribueix a la caiguda dels autònoms (-1,2%), mentre que a la resta de règims s'incrementa en un 0,1%. Quant a l'atur registrat, augmenta respecte de l'agost, com és habitual per l'acabament de contractes lligats al turisme, però continua davallant en relació amb el mateix mes del 2010 (-0,8%). L'atur es redueix en tots els sectors, excepte en l'agricultura, en el col·lectiu sense ocupació anterior i en la resta de serveis que no són ni hoteleria ni comerç.

La taxa de variació interanual de l'índex de **preus** de consum del mes d'agost per a les Illes Balears se situa en el 2,5%, cinc dècimes per davall de la d'Espanya (3,0%). Per comunitats autònomes, les Illes Balears, juntament amb les Canàries, presenten la

menor taxa interanual d'inflació subjacent (1,1%). Els principals components amb la variació més alta a les Illes Balears són transport (7,4%), habitatge (6,1%) i begudes alcohòliques i tabac (4,9%). En canvi, les taxes negatives s'observen a lleure i cultura (-2,3%), comunicacions (-1,2%), medicina (-1,5%) i vestit i calçat (-0,6%). Així mateix, la variació interanual de l'indicador avançat de l'IPC d'Espanya per al mes de setembre és del 3,1%. En cas de confirmar-se aquesta estimació significarà una dècima més que a l'agost, a conseqüència principalment de l'evolució dels preus del tabac i dels carburants i lubricants.

Data de tancament: 6 d'octubre de 2011
<http://dgeconomia.caib.es/moment>

